

**POLSKIE
TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ**

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA NASTĘPSTW
NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW DZIECI, MŁODZIEŻY
ORAZ PERSONELU W PLACÓWKACH
OŚWIATOWO – WYCHOWACZYCH**

PTU OŚWIATA

SPIS TREŚCI:**STR.**

§ 1	POSTANOWIENIA OGÓLNE	5
§ 2	DEFINICJE	5
§ 3	PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA	8
§ 4	WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI PTU S.A.	9
§ 5	UMOWA UBEZPIECZENIA	10
§ 6	POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI PTU S.A.	11
§ 7	SUMA UBEZPIECZENIA	12
§ 8	SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA	12
§ 9	ODSTĄPIENIE I WYPOWIEDZENIE UMOWY UBEZPIECZENIA	13
§ 10	OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO / POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZAJŚCIA ZDARZENIA OBJĘTEGO OCHRONĄ UBEZPIECZENIOWĄ	14
§ 11	USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA	15
§ 12	WYPŁATA ŚWIADCZENIA	17
§ 13	ROSZCZENIA REGRESOWE	18
§ 14	POSTANOWIENIA KOŃCOWE	18

KLAUZULE:

Klauzula nr 1:	Koszty leczenia następstw nieszczęśliwego wypadku (KL)	20
Klauzula nr 2:	Świadczenie szpitalne (SS)	23
Klauzula nr 3:	Świadczenie progresywne (SP)	25
Klauzula nr 4:	Świadczenie z tytułu śmierci ubezpieczonego wskutek wypadku komunikacyjnego (SK)	27
Klauzula nr 5:	Świadczenie z tytułu śmierci jednego lub obojga rodziców lub opiekunów prawnych ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku (SR)	29
Klauzula nr 6:	Świadczenie z tytułu poważnego zachorowania lub operacji chirurgicznej ubezpieczonego (PZ)	31
Klauzula nr 7:	Świadczenie z tytułu śmierci ubezpieczonego w wyniku choroby nowotworowej złośliwej (SN)	34
Klauzula nr 8:	Świadczenie z tytułu pokrycia kosztów pogrzebu ubezpieczonego (KP)	36
Klauzula nr 9:	Zadośćuczynienie za ból doznany wskutek wypadku (ZB)	37
Klauzula nr 10:	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej placówki oświatowo - wychowawczej (OCPO)	39
Klauzula nr 11:	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej nauczyciela, wychowawcy lub innego pracownika pedagogicznego (OCN)	44

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW DZIECI, MŁODZIEŻY ORAZ PERSONELU W PLACÓWKACH OŚWIATOWO - WYCHOWAWCZYCH PTU OŚWIATA

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży oraz personelu w placówkach oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zwanych dalej OWU, Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., zwane dalej PTU S.A., zawiera umowy ubezpieczenia z osobami fizycznymi, osobami prawnymi lub innymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, zwanymi dalej ubezpieczającymi.
2. Umowę ubezpieczenia można także zawrzeć na cudzy rachunek. Postanowienia niniejszych OWU stosuje się wówczas odpowiednio również do osoby trzeciej, wymienionej w umowie ubezpieczenia, na rachunek której zawarto umowę ubezpieczenia.
3. Za porozumieniem stron, do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU, jednakże postanowienia te oraz wszelkie zmiany zawartej już umowy ubezpieczenia muszą być sporządzone na piśmie, pod rygorem nieważności.
4. Na podstawie niniejszych OWU, PTU S.A. udziela ochrony ubezpieczeniowej osobom fizycznym w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (RP) oraz pozostałych krajów świata.
5. Zakres terytorialny ubezpieczeń zawartych na podstawie klauzul, o których mowa w § 3 ust. 4 OWU jest tożsamy z zakresem terytorialnym ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, zawartego na podstawie OWU, chyba że regulacje klauzul stanowią inaczej.

DEFINICJE

§ 2

Przez użyte w niniejszych OWU pojęcia rozumie się:

- 1) **bójka** – wzajemne starcie połączone z naruszeniem nietykalności cielesnej jej uczestników, którzy wspólnie wymieniają uderzenia, występując zarazem jako napastnicy oraz broniący się. Braniem udziału w bójce nie jest włączenie się do zajścia w celu przywrócenia porządku lub spokoju publicznego związane z wykonywaniem czynności służbowych oraz działanie w ramach obrony koniecznej;

- 2) **choroba** – reakcja organizmu na działanie czynnika chorobotwórczego, objawiająca się zaburzeniami funkcji lub uszkodzeniem struktury organizmu, wywołująca niepożądane objawy, różniące się od czynników zdrowego organizmu;
- 3) **choroba zawodowa** – choroba wymieniona w wykazie chorób zawodowych, charakteryzująca się tym, że w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z dużym prawdopodobieństwem, że została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy;
- 4) **nieszczęśliwy wypadek** – nagle zdarzenie, powstałe w okresie odpowiedzialności PTU S.A., wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego ubezpieczony, wbrew swojej woli doznał uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia, powodujące trwałe uszczerbek na zdrowiu lub w następstwie którego nastąpił zgon ubezpieczonego. W rozumieniu niniejszych OWU, za nieszczęśliwy wypadek uważa się również udar mózgu oraz zawał serca, jeżeli nie były spowodowane wcześniejszymi zdiagnozowanymi stanami chorobowymi;
- 5) **personel placówki oświatowo - wychowawczej** – nauczyciele, wychowawcy, instruktorzy i inni pracownicy dydaktyczni zatrudnieni w placówkach oświatowo - wychowawczych na podstawie umowy o pracę lub innej umowy cywilnoprawnej oraz inni pracownicy placówki zatrudnieni na podstawie umowy o pracę;
- 6) **placówka oświatowo - wychowawcza** – działające z obowiązującymi przepisami: żłobek, przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne i inne placówki wychowawcze oraz szkoły wyższe;
- 7) **pobyt w szpitalu** – pobyt ubezpieczonego w szpitalu lub klinice, trwający nieprzerwanie, dłużej niż jeden dzień. W rozumieniu niniejszych OWU za dzień pobytu w szpitalu uważa się dzień kalendarzowy, w którym ubezpieczony przebywał w szpitalu, niezależnie od tego, ile czasu w danym dniu trwał jego pobyt. Jako pierwszy dzień pobytu przyjmuje się dzień rejestracji, a jako ostatni – dzień wypisu ze szpitala;
- 8) **szpital** – zakład opieki zdrowotnej, świadczący całodobową opiekę nad chorymi w zakresie diagnostyki i leczenia, przy wykorzystaniu wykwalifikowanego zespołu lekarskiego i pielęgniarskiego. W rozumieniu niniejszych OWU za szpital nie uważa się domów opieki, hospicjów, ośrodków leczenia uzależnień oraz szpitali i ośrodków sanatoryjnych, rehabilitacyjnych i wypoczynkowych;
- 9) **sporty ekstremalne** – rodzaje sportów, których uprawianie wiąże się z większym ryzykiem niż w innych dyscyplinach, zazwyczaj wymagające ponadprzeciętnych zdolności fizycznych lub psychicznych oraz odpowiedniego przygotowania;
- 10) **sporty wysokiego ryzyka** – rodzaje aktywności fizycznej, które niosą za sobą duże prawdopodobieństwo wypadkowości dla osób je uprawiających. Sporty wysokiego ryzyka obejmują też sporty ekstremalne. Za sporty wysokiego ryzyka uznaje się, w szczególności, sporty należące do następujących dziedzin: alpinizm, alpinizm podziemny, wspinaczka, sporty i sztuki walki, sporty obronne, nurkowanie przy użyciu aparatów oddechowych i pletwonurkowanie sportowe, rafting lub inne sporty wodne uprawiane na rzekach górskich, sporty lotnicze, skoki ze spadochronem, paralotniarstwo, szybownictwo, kiteboarding, mountainboarding, sporty motorowe, sporty motorowodne i narciarstwo wodne a także: bungee jumping, B.A.S.E. jumping, parkour, wyczynowa jazda na: nartach, snowboardzie, rowerze górskim, hulajnodze itp.;
- 11) **stan po użyciu alkoholu** – stan, który występuje, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:
 - a) stężenia we krwi od 0,2 ‰ alkoholu
albo
 - b) obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg alkoholu w 1 dm³;

- 12) **środki pomocnicze** – wszelkie elementy niezbędne w celu wspomagania procesu leczniczego, takie jak: gorsety, protezy, ortezy, kule, stabilizatory, aparaty ortopedyczne, okulary, aparaty słuchowe itp.;
- 13) **świadczenia podstawowe** – świadczenia wypłacane w przypadku zaistnienia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków na podstawie OWU;
- 14) **świadczenia dodatkowe** – świadczenia wypłacane dodatkowo, w przypadku zaistnienia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową na podstawie klauzul rozszerzających zakres ochrony ubezpieczeniowej;
- 15) **trwały uszczerbek na zdrowiu** - takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy, określone przez lekarza orzecznika PTU S.A. na podstawie przedstawionych dokumentów medycznych;
- 16) **„Tabela norm procentowego uszczerbku na zdrowiu”** – wykaz uszkodzeń oraz odpowiadający im procentowy przedział uszczerbku na zdrowiu przysługujący za dany uszczerbek. Tabela jest dostępna do wglądu w każdej jednostce organizacyjnej PTU S.A. oraz na stronie internetowej: www.ptu.pl;
- 17) **ubezpieczający** – osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do opłacenia składki;
- 18) **ubezpieczony** - osoba fizyczna, na rachunek której zawarto umowę ubezpieczenia;
- 19) **udar mózgu** - nagłe wystąpienie zaburzeń czynności mózgu trwających ponad 24 godziny, spowodowane przyczynami naczyniowymi (krwotok, zakrzep, zator). W rozumieniu niniejszych OWU za udar mózgu nie uważa się przemijających zaburzeń niedokrwiennych (*TIA - transient ischaemic attack*);
- 20) **uprawniony** – osoba upoważniona do otrzymania świadczenia w razie śmierci ubezpieczonego.
W przypadku niewyznaczenia osoby uprawnionej, świadczenie przysługuje członkom rodziny ubezpieczonego według następującej kolejności:
 - a) małżonkowi,
 - b) dzieciom,
 - c) rodzicom,
 - d) innym ustawowym spadkobiercom;
- 21) **wyczynowe uprawianie sportu** – forma aktywności fizycznej polegająca na uprawianiu dyscyplin sportu w celu uzyskania, w drodze rywalizacji, maksymalnych wyników sportowych, również uczestnictwo w treningach, zgrupowaniach, obozach szkoleniowych, z wyjątkiem zajęć sportowych organizowanych przez placówkę oświatowo-wychowawczą; przez osoby będące członkami wszelkiego rodzaju klubów, związków i organizacji sportowych. W rozumieniu niniejszych OWU za wyczynowe uprawianie sportu uważa się również profesjonalne uprawianie sportu – rodzaj sportu wyczynowego, który uprawiany jest w celach zarobkowych;
- 22) **zasiłek z tytułu niezdolności do nauki / pracy** - jednorazowy zasiłek wypłacany, jeżeli okres niezdolności do nauki / pracy przekroczył 31 dni. Zwolnienie tylko z zajęć wychowania fizycznego nie oznacza niezdolności do nauki;
- 23) **zawał serca** - martwica mięśnia serca powstała w wyniku jego niedokrwienia, wykazująca objawy elektrokardiograficzne, biochemiczne oraz rozpoznana w badaniach obrazowych (ECHO, tomografia komputerowa).

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Na podstawie niniejszych OWU przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków ubezpieczonego, powstałych w okresie odpowiedzialności PTU S.A., na terytorium całego świata.
2. W ramach umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU, PTU S.A. udziela ochrony ubezpieczeniowej całodobowo, przez siedem dni w tygodniu.
3. Ubezpieczenie obejmuje następujące świadczenia podstawowe:
 - 1) **świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu** będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku, w wysokości **1 %** sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków za każdy procent trwałego uszczerbku na zdrowiu, nie więcej jednak, niż **100 %** tej sumy ubezpieczenia,
 - 2) **świadczenie z tytułu śmierci ubezpieczonego** zaistniałej w wyniku nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, w wysokości **100 %** sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków,
 - 3) **zwrot udokumentowanych kosztów nabycia środków pomocniczych** do wysokości **20 %** sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie odpowiedzialności, jeżeli ich zakup był niezbędny z medycznego punktu widzenia, zalecony przez lekarza oraz związany z nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową a koszty ich nabycia nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub z innego tytułu oraz zostały poniesione wyłącznie na terytorium RP,
 - 4) **zasiłek z tytułu niezdolności do nauki / pracy** spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową, w wysokości **2 %** sumy ubezpieczenia, wypłacany jednorazowo, jeżeli okres niezdolności do nauki / pracy przekroczył 31 dni,
 - 5) **zadośćuczynienie za doznaną krzywdę**: jednorazowe świadczenie w wysokości **5 %** wypłaconego świadczenia na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie odpowiedzialności, wypłacane ubezpieczonemu, który na skutek nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości powyżej **50 %**, o ile przysługuje mu prawo do wypłaty świadczenia z tego tytułu,
 - 6) **jednorazowe świadczenie ryczałtowe** z tytułu pogryzienia przez zwierzęta lub ukąszenia przez owady w wysokości **300 zł**, jeżeli ubezpieczony przebywał w związku z tym zdarzeniem co najmniej 2 dni w szpitalu.
4. Na wniosek ubezpieczającego zakres ubezpieczenia zawartego na podstawie niniejszych OWU może być rozszerzony o wypłatę świadczeń dodatkowych, które określono w klauzulach, stanowiących integralną część OWU.
5. W przypadku ubezpieczenia uczestników kolonii, wczasów, obozów, wycieczek oraz imprez rekreacyjno – turystycznych zakres ochrony ubezpieczeniowej może obejmować wyłącznie świadczenia podstawowe w ubezpieczeniu w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków, bez możliwości rozszerzenia zakresu ochrony o świadczenia dodatkowe na podstawie klauzul, o których mowa w ust. 4.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI PTU S.A.**§ 4**

1. Z odpowiedzialności PTU S.A. wyłączone są zdarzenia powstałe:
 - 1) w wyniku umyślnego działania ubezpieczonego lub uprawnionego do otrzymania świadczenia, w tym także działania polegającego na usiłowaniu lub popełnieniu przez ubezpieczonego przestępstwa, samookaleczenia lub świadomego spowodowania rozstroju zdrowia, przy czym przez działanie ubezpieczonego rozumie się także działanie bądź zaniechanie osób, pod których opieką ubezpieczony się znajduje,
 - 2) podczas prowadzenia przez ubezpieczonego pojazdu mechanicznego lub innego pojazdu w stanie po użyciu alkoholu, pod wpływem narkotyków, leków psychotropowych lub innych podobnie działających środków lub bez wymaganych uprawnień do prowadzenia tego pojazdu,
 - 3) w związku z zatruciem alkoholem, narkotykami, lekami psychotropowymi lub podobnie działającymi środkami,
 - 4) w stanie po użyciu alkoholu, zażyciu narkotyków, leków psychotropowych lub innych podobnie działających środków, chyba że użycie alkoholu, zażycie narkotyków, leków psychotropowych lub innych podobnie działających środków nie miało wpływu na zaistnienie zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, z zastrzeżeniem pkt. 2,
 - 5) w wyniku działań wojennych, stanu wyjątkowego, aktów terroryzmu oraz udziału ubezpieczonego w marszach protestacyjnych i wiecach,
 - 6) w związku z udziałem w bójce, zamieszkach, rozruchach, aktach terroryzmu lub sabotażu,
 - 7) wskutek popełnienia lub usiłowania popełnienia samobójstwa przez ubezpieczonego, który ukończył 18 lat,
 - 8) w związku z poruszaniem się po drogach publicznych przy pomocy sprzętu, urządzenia lub pojazdu poruszanego siłą mięśni, przez ubezpieczonego w wieku do lat 10, bez opieki osoby dorosłej,
 - 9) w związku z uprawianiem sportów wysokiego ryzyka lub podczas wyczynowego uprawiania sportu przez ubezpieczonego,
 - 10) w wyniku skażenia jądrowego, chemicznego, biologicznego bądź napromieniowania,
 - 11) przed datą rozpoczęcia okresu ubezpieczenia, a zgłoszone w trakcie trwania okresu ubezpieczenia.
2. Ochroną ubezpieczeniową nie są ponadto objęte następstwa:
 - 1) wszelkich chorób lub stanów chorobowych – nawet takich, które wystąpiły nagle, w tym zatruc pokarmowych, chorób zawodowych oraz będących skutkiem ukąszenia przez owady, z zastrzeżeniem § 2 pkt. 4,
 - 2) uszkodzenia ciała spowodowanego leczeniem lub zabiegami leczniczymi, bez względu na to, przez kogo były wykonywane.
3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje związanych z nieszczęśliwym wypadkiem: utraconych korzyści a także strat rzeczywistych, których następstwem jest utrata, uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy osobistych należących do ubezpieczonego bądź utrata lub pomniejszenie zarobków ubezpieczonego.
4. Zapisy OWU dotyczące wyłączeń odpowiedzialności PTU S.A. mają również zastosowanie do uregulowań zawartych w klauzulach rozszerzających zakres ochrony ubezpieczeniowej, o których mowa w § 3 ust. 4, o ile regulacje klauzul nie stanowią inaczej. Jeżeli w klauzulach znajdują się wyłączenia z zakresu ochrony ubezpieczeniowej – wówczas stanowią one uzupełnienie wyłączeń w OWU.

UMOWA UBEZPIECZENIA

§ 5

1. Umowa ubezpieczenia zawierana jest na podstawie pisemnego wniosku ubezpieczającego, na okres 12 miesięcy lub krótszy.
2. Wniosek powinien zawierać co najmniej następujące dane:
 - 1) imię i nazwisko (nazwę), adres (siedzibę) ubezpieczającego,
 - 2) datę urodzenia lub PESEL / REGON ubezpieczającego,
 - 3) okres ubezpieczenia,
 - 4) wybraną przez ubezpieczającego sumę ubezpieczenia,
 - 5) zakres ubezpieczenia,
 - 6) ilość osób ubezpieczonych.
3. Zawarcie umowy ubezpieczenia PTU S.A. potwierdza polisą lub innym dokumentem ubezpieczenia.
4. Wniosek ubezpieczeniowy oraz dodatkowe pisemne informacje udzielone przez ubezpieczającego stanowią integralną część umowy ubezpieczenia.
5. Umowa ubezpieczenia może być zawarta w formie indywidualnej lub grupowej.
6. Ubezpieczenie w formie grupowej dotyczy objęcia ochroną ubezpieczeniową co najmniej 10 osób w momencie zawierania umowy ubezpieczenia.
7. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta imiennie lub bezimiennie.
8. Formę grupową bezimienną stosuje się pod warunkiem objęcia ochroną ubezpieczeniową wszystkich osób, które należą do określonej w umowie grupy osób, według stanu na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia. W przypadku zawarcia umowy w formie bezimiennej – ochroną ubezpieczeniową objęty jest każdorazowy pełny stan liczbowy określonej w umowie grupy osób, bez potrzeby dopłacania składki za osoby nowoprzyjęte do grupy w trakcie trwania umowy ubezpieczenia.
9. Przy zawieraniu umowy imiennej ubezpieczający jest zobowiązany dostarczyć PTU S.A. wykaz osób, które przystąpiły do ubezpieczenia. Lista osób objętych ochroną ubezpieczeniową stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.
10. Przy zawarciu grupowego ubezpieczenia PTU S.A. może zwolnić z opłaty składki do 12 % stanu osobowego ubezpieczonej grupy osób w danej placówce oświatowo-wychowawczej, według stanu na dzień zawarcia umowy. Zwolnienie z opłaty składki może nastąpić w sytuacji, jeśli do ubezpieczenia przystąpiło nie mniej niż 80 % osób należących do określonej w umowie grupy. Przekazana PTU S.A. przez ubezpieczającego lista osób przyjętych do ubezpieczenia bezskładkowo, stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.
11. Zwolnienie z opłaty składki, o którym mowa w ust. 10, nie ma zastosowania w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na okres trwania obozów, kolonii, wycieczek i innych zorganizowanych form zbiorowego wypoczynku.
12. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 11 ochroną ubezpieczeniową mogą być objęte osoby będące wychowawcami, instruktorami oraz pozostały personel, zatrudnieni na podstawie umowy o pracę lub innej umowy cywilnoprawnej.
13. W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek oraz na pisemne żądanie ubezpieczonego, PTU S.A. w terminie 14 dni od daty otrzymania żądania udzieli mu informacji o postanowieniach umowy ubezpieczenia zawartej na jego rachunek oraz postanowieniach OWU w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków ubezpieczonego.

14. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek w stosunku do ubezpieczonego stosuje się w szczególności:
 - 1) obowiązki ubezpieczającego określone w § 10 ust. 1, 2 i 4 niniejszych OWU, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek,
 - 2) postanowienia § 9 ust. 4, 7, § 10 ust. 6, 7, 9 i 10 niniejszych OWU.
15. Rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej, o którym mowa w § 3 ust. 4 niniejszych OWU, może nastąpić wyłącznie jednocześnie z zawarciem umowy ubezpieczenia w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków na podstawie niniejszych OWU i pod warunkiem, że dotyczy tego samego okresu ubezpieczenia.
16. Postanowienia niniejszych OWU mają również zastosowanie do uregulowań zawartych w klauzulach rozszerzających zakres ochrony ubezpieczeniowej, o których mowa w § 3 ust. 4, o ile regulacje klauzul nie stanowią inaczej.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI PTU S.A.

§ 6

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres trwania roku szkolnego / akademickiego łącznie z okresem ferii, wakacji, z wyjątkiem ubezpieczenia uczestników kolonii, wczasów, obozów, wycieczek oraz imprez rekreacyjno – turystycznych.
2. Odpowiedzialność PTU S.A. rozpoczyna się od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia.
3. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia w trakcie trwania roku szkolnego / akademickiego, okres ubezpieczenia rozpoczyna się od następnego dnia po opłaceniu składki i trwa do końca roku szkolnego / akademickiego łącznie z wakacjami, chyba, że strony umówiły się inaczej.
4. Odpowiedzialność PTU S.A. kończy się z upływem okresu ubezpieczenia określonego w polisie.
5. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia grupowo, jeżeli składka za ubezpieczenie została opłacona w ciągu 90 dni od rozpoczęcia roku szkolnego / akademickiego, odpowiedzialność PTU S.A. rozpoczyna się od pierwszego dnia rozpoczętego roku szkolnego / akademickiego, zgodnie z treścią zawartej umowy ubezpieczenia. W przypadku opłaty składki po upływie terminu określonego powyżej w niniejszym ustępie, odpowiedzialność rozpoczyna się następnego dnia po opłaceniu składki.
6. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia indywidualnie lub na okres krótszy niż rok szkolny / akademicki, odpowiedzialność PTU S.A. rozpoczyna się od dnia następnego po opłaceniu składki.
7. W odniesieniu do umów ubezpieczenia zawieranych na rzecz uczestników kolonii, wczasów, obozów, wycieczek oraz imprez rekreacyjno – turystycznych, odpowiedzialność PTU S.A. rozpoczyna się z chwilą opuszczenia miejsca zamieszkania ubezpieczonego w celu udania się w podróż, nie wcześniej jednak niż w dniu oznaczonym w polisie lub innym dokumencie ubezpieczenia jako data początkowa okresu ubezpieczenia i kończy się z chwilą powrotu do domu, nie później jednak niż o godz. 24.00 ostatniego dnia okresu oznaczonego w polisie jako zakończenie okresu ubezpieczenia.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 7

1. Suma ubezpieczenia ustalana jest z ubezpieczającym w momencie zawierania umowy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Suma ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków stanowi górną granicę odpowiedzialności PTU S.A. w tym zakresie, przy czym minimalna suma ubezpieczenia wynosi 5 000 zł a maksymalna 50 000 zł na jedną osobę.
3. Sumy ubezpieczenia zawarte w klauzulach, o których mowa w § 3 ust. 4, stanowią górne granice odpowiedzialności w zakresie ubezpieczenia określonym przez te klauzule i są odrębne od sumy ubezpieczenia określonej w ust. 2, chyba że z treści zapisów wynikają inne regulacje.
4. Suma ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, o której mowa w ust. 2 nie ulega zmniejszeniu o wypłacone wcześniej świadczenie.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 8

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PTU S.A.
2. Wysokość składki za ubezpieczenie określa się w polisie lub innym dokumencie ubezpieczenia, na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
3. Opłata składki dodatkowej za ubezpieczenie zawarte na podstawie klauzul rozszerzających zakres ochrony ubezpieczeniowej, o których mowa w § 3 ust. 4, następuje łącznie z opłatą składki za ubezpieczenie w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków zawarte na podstawie niniejszych OWU, w terminach wskazanych w polisie lub innym dokumencie ubezpieczenia.
4. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia w trakcie trwania roku szkolnego / akademickiego składkę opłaca się jednorazowo, w wysokości zależnej od okresu ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Wysokość składki ubezpieczeniowej uzależniona jest od:
 - a) sumy ubezpieczenia,
 - b) zakresu ubezpieczenia,
 - c) okresu ubezpieczenia,
 - d) zastosowanych zniżek i zwyżek wynikających z taryfy składek,
 - e) przebiegu ubezpieczenia,
 - f) rodzaju placówki oświatowej,
 - g) indywidualnej oceny ryzyka.
6. Składka za ubezpieczenie może być opłacana jednorazowo lub na wniosek ubezpieczającego płatność składki może być rozłożona na raty. Termin zapłaty pierwszej i kolejnych rat oraz ich wysokość określa się w polisie lub innym dokumencie ubezpieczenia.
7. W przypadku zawierania indywidualnej umowy ubezpieczenia, ubezpieczający jest zobowiązany zapłacić składkę lub jej pierwszą ratę w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.

8. Jeżeli zapłata składki dokonywana jest przelewem bankowym lub przekazem pocztowym, za dzień zapłaty uważa się dzień złożenia zlecenia zapłaty na rachunek PTU S.A. w banku lub w urzędzie pocztowym, pod warunkiem że na rachunku ubezpieczającego znajdowały się wystarczające środki finansowe. W przeciwnym razie, za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku PTU S.A. pełną kwotą wymaganej składki lub jej raty.

ODSTĄPIENIE I WYPOWIEDZENIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 9

6. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą - w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy.
7. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim PTU S.A. udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
8. W przypadku wygaśnięcia umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta, ubezpieczającemu przysługuje, na jego pisemny wniosek, zwrot składki za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
9. Umowa ubezpieczenia może być wypowiedziana przez PTU S.A. ze skutkiem natychmiastowym w przypadkach wskazanych w obowiązujących przepisach prawa, a także w razie:
 - 1) popełnienia przez ubezpieczającego przestępstwa, jeśli miało ono związek z zawarciem lub wykonaniem umowy ubezpieczenia,
 - 2) niewyrażenia przez ubezpieczającego zgody bądź utrudniania PTU S.A. zasięgnięcia informacji dotyczących okoliczności powstania zdarzenia powodującego szkodę i jej skutków oraz w przypadku braku zwolnienia osób sprawujących opiekę nad ubezpieczonym z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej.
5. Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia w formie pisemnej z zachowaniem trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia.
6. Jeżeli PTU S.A. ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, PTU S.A. może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia, umowa wygasa z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka.
7. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki powoduje ustanie odpowiedzialności PTU S.A. po upływie 7 dni od daty otrzymania przez ubezpieczającego pisemnego wezwania do zapłaty raty składki wraz z pouczeniem o skutkach jej niezapłacenia oraz w przypadku braku zapłaty raty w terminie określonym w wezwaniu. Umowę ubezpieczenia uważa się wówczas za wypowiedzianą przez ubezpieczającego ze skutkiem na dzień ustania odpowiedzialności PTU S.A. W takim przypadku termin określony w ust. 5 nie ma zastosowania.
8. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona umowy ubezpieczenia może w terminie 14 dni od daty otrzymania żądania wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

**OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO / POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU
ZAJŚCIA ZDARZENIA OBJĘTEGO OCHRONĄ UBEZPIECZENIOWĄ**
§ 10

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości PTU S.A. wszystkie znane sobie okoliczności, o które PTU S.A. zapytywało w formularzu oferty (wniosku) albo w innych pismach przed zawarciem umowy. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez PTU S.A. umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy ubezpieczający jest obowiązany zawiadamiać PTU S.A. o wszelkich zmianach okoliczności, o które PTU S.A. zapytywało w formularzu oferty (wniosku) albo w innych pismach przed zawarciem umowy, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
3. PTU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 lub 2 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w ust. 1 lub 2.
4. Ubezpieczający ma obowiązek podać PTU S.A. adres do korespondencji.
5. W przypadku zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków ubezpieczony, jego przedstawiciel ustawowy, uprawniony bądź osoba pod której opieką ubezpieczony się znajduje, obowiązany jest:
 - 1) starać się o złagodzenie skutków wypadku przez niezwłoczne poddanie się opiece lekarskiej i zaleconemu leczeniu,
 - 2) zawiadomić PTU S.A. o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, nie później niż w ciągu 14 dni od daty wypadku, chyba że wskutek wypadku nie mógł tego uczynić - w takiej sytuacji powinien to uczynić w terminie 14 dni od ustąpienia przyczyny niezgłoszenia szkody,
 - 3) dostarczyć do PTU S.A.:
 - a) dokumentację medyczną, stwierdzającą rozpoznanie (diagnozę lekarską) oraz uzasadniającą konieczność prowadzenia danego sposobu leczenia, jak również dokumentację z przeprowadzonego leczenia,
 - b) prawidłowo wypełniony formularz zgłoszenia szkody,
 - c) inne dokumenty wskazane ubezpieczonemu w trybie związanym z likwidacją szkody, niezbędne do ustalenia zasadności roszczeń i wysokości świadczenia;
 - 4) zabezpieczyć dowody związane z nieszczęśliwym wypadkiem w celu uzasadnienia roszczenia,
 - 5) umożliwić PTU S.A. zasięgnięcie informacji dotyczących okoliczności nieszczęśliwego wypadku, w szczególności u lekarzy, którzy sprawowali lub sprawują opiekę nad ubezpieczonym po wypadku, zwalniając ich z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej poprzez własnoręczne podpisanie oświadczenia przy zgłoszeniu roszczenia z tytułu nieszczęśliwego wypadku,
 - 6) w przypadku takiego zalecenia - poddać się badaniu przez lekarzy wskazanych przez PTU S.A.
6. Ubezpieczający zobowiązany jest udostępnić ubezpieczonemu informacje o zawartej umowie ubezpieczenia, OWU oraz trybie postępowania w przypadku zaistnienia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową.
7. Ubezpieczony, jego przedstawiciel ustawowy, uprawniony bądź osoba pod której opieką ubezpieczony się znajduje, zobowiązany jest zgłosić zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową telefonicznie, pod numerem wskazanym w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.

8. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, ubezpieczający obowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zmniejszenia rozmiarów szkody, a także zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę. PTU S.A. obowiązane jest, w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić ubezpieczającemu koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa wyżej, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
9. Jeżeli ubezpieczający umyślnie nie zastosował dostępnych mu środków w celu zmniejszenia rozmiarów szkody, a także nie zabezpieczył możliwości dochodzenia roszczeń wobec osób odpowiedzialnych za szkodę, wówczas PTU S.A. jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
10. W razie śmierci ubezpieczonego, osoba uprawniona zobowiązana jest przedłożyć odpis z akt stanu cywilnego lub inny odpowiedni dokument potwierdzający zgon. W przypadku braku osoby uprawnionej wskazanej imiennie przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego, występujący o wypłatę świadczenia obowiązany jest przedłożyć dodatkowo dokumenty potwierdzające stopień pokrewieństwa z ubezpieczonym i / lub stwierdzenie nabycia spadku.
11. Jeżeli ubezpieczający z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił któregośkolwiek z obowiązków, o których mowa w niniejszych OWU oraz w klauzulach rozszerzających zakres ochrony ubezpieczeniowej, o których mowa w § 3 ust. 4, a miało to wpływ na zwiększenie szkody, ustalenie okoliczności nieszczęśliwego wypadku, zachorowania, zdarzenia lub rozmiaru szkody, PTU S.A. może odpowiednio zmniejszyć świadczenie.
12. Z zastrzeżeniem ust. 1 i 2, każde niezgodne z prawdą oświadczenie ubezpieczającego lub inne jego działanie, mające na celu wprowadzenie w błąd PTU S.A. oraz mające wpływ na powstanie lub rozmiar szkody, może spowodować utratę prawa do uzyskania świadczenia.
13. PTU S.A. może wystąpić do ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego o wyrażenie pisemnej zgody na wystąpienie do podmiotów, które udzielały świadczeń zdrowotnych ubezpieczonemu, w celu uzyskania informacji związanych z weryfikacją podanych przez tę osobę danych o jej stanie zdrowia, w szczególności do lekarzy, którzy sprawowali lub nadal sprawują opiekę nad ubezpieczonym, w celu stwierdzenia, czy dane leczenie było związane z nieszczęśliwym wypadkiem.

USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA

§ 11

1. **Świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu** będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku ustalane jest po określeniu przez lekarza orzecznika powołanego przez PTU S.A., stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu.
2. Stopień trwałego uszczerbku ustalany jest na podstawie przedstawionych dokumentów medycznych oraz „Tabeli norm procentowego uszczerbku na zdrowiu” obowiązującej w PTU S.A. w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, bez konieczności badania osoby ubezpieczonej przez lekarza orzecznika, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. W uzasadnionych przypadkach stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu może być określony na podstawie badań przeprowadzonych przez lekarza orzecznika wskazanego przez PTU S.A.
4. Rodzaj i wysokość świadczeń ustala się po stwierdzeniu, że istnieje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a trwałym uszczerbkiem na zdrowiu lub śmiercią ubezpieczonego.

5. Ustalenie związku przyczynowo-skutkowego, o którym mowa w ust. 4, następuje na podstawie dostarczonych przez ubezpieczonego dowodów i w uzasadnionych przypadkach - wyników badań przeprowadzonych przez lekarza orzecznika wskazanego przez PTU S.A.
6. PTU S.A. zastrzega sobie prawo weryfikacji dostarczonych dokumentów oraz zasięgnięcia opinii lekarzy specjalistów.
7. Ustalenie stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu powinno nastąpić niezwłocznie po zakończeniu leczenia, w tym ewentualnego leczenia rehabilitacyjnego. W przypadku dłuższego leczenia ostateczny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu powinien być ustalony najpóźniej w dwunastym miesiącu od dnia nieszczęśliwego wypadku.
8. Przy ustalaniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu nie bierze się pod uwagę rodzaju pracy lub czynności wykonywanych przez ubezpieczonego.
9. Przy ustalaniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu uwzględnia się wcześniejszą utratę lub uszkodzenie organu, narządu lub układu w taki sposób, że stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się w wysokości różnicy między stopniem właściwym dla danego organu po wypadku a stopniem uszczerbku istniejącym przed wypadkiem.
10. Jeżeli ubezpieczony, który uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, zmarł przed ustaleniem trwałego uszczerbku na zdrowiu, a zgon nie był następstwem tego wypadku, świadczenie ustala się według przypuszczalnego, określonego procentowo przez lekarza orzecznika wskazanego przez PTU S.A., stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu. Świadczenie w takim przypadku otrzymuje uprawniony na zasadach wynikających z niniejszych OWU lub obowiązujących przepisów prawa.
11. Jeżeli ubezpieczony otrzymał świadczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek tego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się wówczas, jeżeli jest ono wyższe od świadczenia wypłaconego ubezpieczonemu z tytułu uszczerbku na zdrowiu, uwzględniając uprzednio wypłaconą kwotę. Świadczenie wypłaca się pod warunkiem, że śmierć nastąpiła w ciągu dwunastu miesięcy od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.
12. Jeżeli ubezpieczony zmarł po ustaleniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu, a śmierć nie pozostaje w związku przyczynowo-skutkowym z nieszczęśliwym wypadkiem, niewypłacone przed śmiercią ubezpieczonemu świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wypłaca się uprawnionemu.
13. **Świadczenie z tytułu śmierci** ubezpieczonego zaistniałej w wyniku nieszczęśliwego wypadku wypłacane jest pod warunkiem, że śmierć nastąpiła nie później niż w ciągu dwunastu miesięcy od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.
14. **Zwrot udokumentowanych kosztów nabycia środków pomocniczych** dokonywany jest do wysokości **20 %** sumy ubezpieczenia w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków.
15. **Zasiłek z tytułu niezdolności do nauki / pracy** spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem, w wysokości **2 %** sumy ubezpieczenia, wypłacany jest jednorazowo, na podstawie udokumentowanego okresu leczenia szpitalnego lub leczenia ambulatoryjnego. Przy leczeniu ambulatoryjnym zasiłek wypłacany jest na podstawie orzeczenia lekarskiego potwierdzającego niezdolność do nauki / pracy oraz zaświadczenia z placówki oświatowej o nieobecności ubezpieczonego na zajęciach dydaktycznych lub w pracy w okresie niezdolności do nauki / pracy.
16. **Zadośćuczynienie za doznaną krzywdę** wypłacane jest ubezpieczonemu, który na skutek nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości powyżej **50 %** i otrzymał

z tego tytułu należne świadczenie. Wówczas zadośćuczynienie wypłacane jest w formie jednorazowego świadczenia, w wysokości **5 %** świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu.

17. **Jednorazowe świadczenie ryczałtowe** z tytułu pogryzienia przez zwierzęta lub ukąszenia przez owady wypłacane jest ubezpieczonemu za sam fakt zajścia zdarzenia, w wysokości **300 zł**, pod warunkiem, że ubezpieczony przebywał w związku z tym zdarzeniem co najmniej dwa dni w szpitalu.
18. Świadczenia, o których mowa w ust. 13, 14, 15, 16 wypłacane są pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
19. W przypadku ustalania wysokości świadczenia za poszczególne świadczenia podstawowe, łączna wysokość wypłaconego świadczenia nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia, o której mowa w § 7 ust. 2.
20. W przypadku wypłaty świadczenia z więcej niż jednego tytułu – świadczenia podstawowe wypłacane są według kolejności zgłaszania roszczeń a zwrot kosztów realizowany jest w kolejności wpływu do PTU S.A. dokumentów potwierdzających ich poniesienie.
21. W przypadku, jeśli wysokość świadczeń z tego samego zdarzenia przekracza łącznie wysokość sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków wynikającej z umowy ubezpieczenia, w pierwszej kolejności wypłacane jest świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu.
22. Łączna wysokość wypłaty za poszczególne świadczenia podstawowe na podstawie OWU oraz świadczenia dodatkowe na podstawie klauzul rozszerzających zakres ochrony ubezpieczeniowej o których mowa w § 3 ust. 4, może przekroczyć sumę ubezpieczenia, o której mowa w § 7 ust. 2.
23. W przypadku istnienia odpowiedzialności w zakresie określonym w klauzulach rozszerzających zakres ochrony ubezpieczeniowej o których mowa w § 3 ust. 4, jako pierwsze wypłaca się świadczenia podstawowe, zgodnie z OWU.
24. Wypłata świadczeń dodatkowych, wynikających z klauzul o których mowa w § 3 ust. 4 następuje niezależnie od wypłaty świadczeń podstawowych.

WYPŁATA ŚWIADCZENIA

§ 12

1. PTU S.A. jest obowiązane spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową.
2. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PTU S.A. albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie winno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia PTU S.A. jest obowiązane spełnić w terminie przewidzianym w ust. 1.
3. Świadczenie z tytułu zawartej umowy wypłacane jest w złotych, ubezpieczonemu lub osobie upoważnionej.
4. Jeżeli świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszeniu roszczenia, PTU S.A. informuje o tym pisemnie ubezpieczonego lub uprawnionego w terminie wymienionym w ust. 1, wskazując na okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia.

ROSZCZENIA REGRESOWE

§ 13

1. Z dniem zapłaty świadczenia lub odszkodowania przez PTU S.A., roszczenie ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na PTU S.A. do wysokości zapłaconego świadczenia lub odszkodowania. Jeżeli PTU S.A. pokryło tylko część szkody, ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem PTU S.A.
2. Nie przechodzą na PTU S.A. roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. W przypadku, gdy ubezpieczony bez zgody PTU S.A. zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, PTU S.A. może odmówić wypłaty świadczenia lub odszkodowania albo je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu świadczenia lub odszkodowania, PTU S.A. może żądać od ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego świadczenia.
4. Jeżeli ze względów proceduralnych z powództwem może wystąpić tylko ubezpieczony lub uprawniony, wówczas na żądanie PTU S.A. zobowiązany jest on udzielić wymaganych pełnomocnictw procesowych oraz złożyć wymagane przepisami danego kraju wnioski i oświadczenia, jak również upoważnić PTU S.A. do odbioru zasądzonych kwot i odszkodowań, odsetek i kosztów postępowania.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 14

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy, związane z zawarciem umowy ubezpieczenia i przebiegiem tej umowy, winny być sporządzone na piśmie.
2. Jeżeli którakolwiek ze stron umowy ubezpieczenia zmieniła adres korespondencyjny i nie zawiadomiła o tym drugiej strony umowy, zawiadomienia lub oświadczenia skierowane listem poleconym na ostatni adres korespondencyjny drugiej strony wywierają skutki prawne od chwili, w której doszłyby do niej, gdyby nie zmieniła adresu korespondencyjnego.
3. Wszelkie skargi, wnioski i zażalenia zgłaszane przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego rozpatrywane są przez Dyrektora właściwej terenowej jednostki organizacyjnej PTU S.A. Dyrektor zajmuje stanowisko w formie pisemnej w terminie 14 dni od dnia otrzymania skargi, wniosku lub zażalenia.
4. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony nie zgadza się ze stanowiskiem zajęтым przez Dyrektora, może za jego pośrednictwem skierować wniosek o rozpatrzenie sprawy przez właściwą jednostkę organizacyjną Centrali PTU S.A.
5. Właściwa jednostka organizacyjna Centrali PTU S.A. zajmuje stanowisko, w formie pisemnej, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, skargi lub zażalenia.
6. Ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń przed sądem, niezależnie od prawa żądania ponownego rozpatrzenia sprawy.
7. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia może być wytoczone albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

§ 15

1. W kwestiach nieuregulowanych niniejszymi OWU mają zastosowanie powszechnie obowiązujące przepisy prawa, a w szczególności przepisy kodeksu cywilnego oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej.
2. Niniejsze OWU następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży oraz personelu w placówkach oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA wraz z klauzulami, o których mowa w § 3 ust. 4, zostały zatwierdzone uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 22/2011 z dnia 14.04.2011r., wchodzi w życie z dniem 1.06.2011 i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych począwszy od tej daty.

KLAUZULA NR 1
KOSZTY LECZENIA NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 1

1. Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu w placówkach oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zwanych dalej OWU, oraz pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia rozszerza się na podstawie niniejszej klauzuli o wypłatę dodatkowego świadczenia z tytułu pokrycia udokumentowanych kosztów leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków objętych ochroną ubezpieczeniową.
2. Zwrot udokumentowanych kosztów leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dokonywany jest przez PTU S.A., jeżeli koszty te nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub z innego tytułu, leczenie było niezbędne z medycznego punktu widzenia oraz pod warunkiem, że zostały one poniesione na terytorium RP, w okresie nie dłuższym niż dwanaście miesięcy od daty zdarzenia.
3. Ubezpieczenie kosztów leczenia na podstawie niniejszej klauzuli może być zawarte w jednym z dwóch wariantów: standardowym i rozszerzonym. Warianty te obejmują:
 - 1) **Wariant standardowy:**

Zwrot kosztów leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków do wysokości **10 %** sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie odpowiedzialności. Ochrona ubezpieczeniowa w wariantcie standardowym nie obejmuje kosztów leczenia usprawniającego oraz kosztów operacji plastycznych, nawet jeśli są niezbędne w wyniku nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową.
 - 2) **Wariant rozszerzony:**

Zwrot kosztów leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków do wysokości **30 %** sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie odpowiedzialności. Ochrona ubezpieczeniowa w wariantcie rozszerzonym obejmuje również koszty leczenia usprawniającego i koszty operacji plastycznych, niezbędnych w wyniku nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową.

§ 2

Przez użyte w niniejszej klauzuli pojęcia rozumie się:

- 1) **koszty leczenia** następstw nieszczęśliwych wypadków – niezbędne z medycznego punktu widzenia, zalecone przez lekarza, udokumentowane i związane z nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową, koszty:

- a) wizyt lekarskich, zabiegów ambulatoryjnych i operacji,
- b) zakupu lekarstw i środków opatrunkowych,
- c) transportu z miejsca wypadku do szpitala lub ambulatorium;

Za koszty leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków uważa się również: koszty badań diagnostycznych oraz koszty odbudowy stomatologicznej zębów, o ile zostały one uszkodzone wskutek nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową. Z zastrzeżeniem § 1 ust. 3, w zależności od wariantu ubezpieczenia, koszty leczenia stanowią również koszty leczenia usprawniającego oraz koszty operacji plastycznych, niezbędnych w wyniku nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową;

- 2) **leczenie usprawniające** – terapia medyczna zalecona przez lekarza, mająca na celu przywrócenie możliwie najpełniejszej sprawności psychofizycznej układu kostno - mięśniowo - nerwowego oraz wyeliminowanie zaburzeń i reakcji psychicznych. W rozumieniu niniejszych OWU za leczenie usprawniające uważa się również rehabilitację.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Suma ubezpieczenia dodatkowego świadczenia z tytułu pokrycia kosztów leczenia wynosi w wariantcie standardowym - **10 %** a w wariantcie rozszerzonym - **30 %** sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków wskazanej w umowie ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, o której mowa w § 7 ust. 2 OWU.
2. Suma ubezpieczenia o której mowa w ust. 1 jest sumą na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie odpowiedzialności PTU S.A.
3. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1 ulega zmniejszeniu o każdą wypłatę świadczenia z tytułu tego ubezpieczenia w okresie odpowiedzialności.

USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA

§ 4

1. Ustalenie zasadności i wysokości odszkodowania lub świadczenia z tytułu zwrotu kosztów leczenia dokonywane jest na podstawie następujących dowodów i dokumentów przedłożonych przez ubezpieczonego lub osobę upoważnioną do otrzymania świadczenia z tego tytułu:
 - 1) dowodu potwierdzającego konieczność bezzwłocznego poddania się leczeniu w związku z nieszczęśliwym wypadkiem, zawierającego rozpoznanie (diagnozę lekarską),
 - 2) oryginalnych rachunków oraz dowodów wniesienia opłat za hospitalizację, udzieloną pomoc medyczną, transport sanitarny oraz za zakupione lekarstwa, środki opatrunkowe i pomocnicze, leczenie usprawniające,
 - 3) oryginalnych dowodów opłat potwierdzających inne wydatki objęte umową ubezpieczenia.
2. Dokumenty stanowiące dowód poniesionych wydatków w związku z udzieleniem ubezpieczonemu pomocy medycznej powinny zawierać następujące informacje:

- 1) imię i nazwisko ubezpieczonego,
 - 2) dane teleadresowe placówki medycznej udzielającej pomocy,
 - 3) pieczęć i podpis lekarza lub osoby uprawnionej do reprezentowania placówki medycznej,
 - 4) potwierdzenie poniesienia kosztów leczenia lub innych wydatków objętych umową ubezpieczenia.
3. Zwrot udokumentowanych kosztów leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, dokonywany jest do wysokości 10 % sumy ubezpieczenia w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków w wariancie standardowym lub do wysokości 30 % sumy ubezpieczenia w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków w wariancie rozszerzonym.
 4. Zwrot kosztów leczenia usprawniającego, objętych ochroną ubezpieczeniową w wariancie rozszerzonym dokonywany jest w ramach limitu wynoszącego 30 % sumy ubezpieczenia w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków.
 5. Podlimit związany z kosztami operacji plastycznych niezbędnych wskutek nieszczęśliwego wypadku objętymi ochroną ubezpieczeniową w wariancie rozszerzonym dokonywany jest w ramach limitu wynoszącego 10 % sumy ubezpieczenia w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków.
 6. Podlimit związany z kosztami odbudowy stomatologicznej zębów uszkodzonych w wyniku nieszczęśliwego wypadku w obu wariantach wynosi 300 zł za jeden ząb.
 7. Świadczenie z tytułu pokrycia kosztów leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków wypłacane jest pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 5

W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zatwierdzonych uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 22/2011 dnia 14.04.2011 r.

KLAUZULA NR 2 ŚWIADCZENIE SZPITALNE

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 1

Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży oraz personelu w placówkach oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zwanych dalej OWU, oraz pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia rozszerza się na podstawie niniejszej klauzuli o wypłatę dodatkowego świadczenia szpitalnego.

§ 2

Na podstawie niniejszej klauzuli przedmiotem ubezpieczenia jest świadczenie szpitalne przysługujące ubezpieczonemu za udokumentowany okres pobytu w szpitalu w okresie ubezpieczenia, jeżeli ubezpieczony musiał poddać się leczeniu, na podstawie skierowania lekarza specjalisty, w związku z nieszczęśliwym wypadkiem.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Suma ubezpieczenia świadczenia szpitalnego stanowi górną granicę odpowiedzialności PTU S.A. w tym zakresie i wynosi 1000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie odpowiedzialności.
2. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1 ulega zmniejszeniu o każdą wypłatę świadczenia z tytułu tego ubezpieczenia w okresie ubezpieczenia.
3. Suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1 jest odrębna od sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków, o której mowa w § 7 ust 2 OWU.

USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA

§ 4

1. Ustalenie zasadności i wysokości świadczenia szpitalnego odbywa się na podstawie dowodu potwierdzającego konieczność bezzwłocznego poddania się leczeniu szpitalnemu w związku z nieszczęśliwym wypadkiem, zawierającego diagnozę lekarską oraz określającego czas faktycznej hospitalizacji.
2. Ubezpieczonemu przysługuje świadczenie szpitalne w wysokości 50 zł za 1 dzień pobytu w szpitalu, w łącznej wysokości nie większej niż suma ubezpieczenia, o której mowa w § 3.

3. Świadczenie szpitalne przysługuje maksymalnie za okres 20 dni trwania hospitalizacji, z zastrzeżeniem ust. 2 i wypłacane jest z tytułu każdorazowego pobytu w szpitalu w wyniku tego samego zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, przy czym w przypadku pierwszego pobytu w szpitalu świadczenie wypłacane jest od czwartego dnia pobytu, a w przypadku kolejnych – od pierwszego dnia pobytu w szpitalu.
4. Świadczenie szpitalne wypłacane jest pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 5

W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zatwierdzonych uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 22/2011 dnia 14.04.2011 r.

KLAUZULA NR 3

ŚWIADCZENIE PROGRESYWNE

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 1

Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży oraz personelu w placówkach oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zwanych dalej OWU, pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki oraz orzeczenia trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości przekraczającej 60 % - zakres ubezpieczenia rozszerza się na podstawie niniejszej klauzuli o wypłatę dodatkowego świadczenia progresywnego w kwocie zależnej od wysokości trwałego uszczerbku na zdrowiu.

§ 2

1. Na podstawie niniejszej klauzuli ubezpieczonemu przysługuje wypłata świadczenia progresywnego niezależnego od świadczenia podstawowego z tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków w razie wystąpienia, w ciągu dwunastu miesięcy od dnia zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego przekraczającego 60 %.
2. Wysokość świadczenia uzależniona jest od stopnia określonego procentowo trwałego uszczerbku na zdrowiu i wynosi odpowiednio:
 - 1) dla uszczerbków na zdrowiu w przedziale: 61 % - 80 % - dodatkowa wypłata w wysokości 20 % sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków,
 - 2) dla uszczerbków na zdrowiu w przedziale: 81 % - 100 % - dodatkowa wypłata w wysokości 30 % sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 3

Łączna wypłata świadczenia podstawowego i świadczenia progresywnego wynikającego z zapisów niniejszej klauzuli, może przekroczyć wysokość sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu w placówkach oświatowo-wychowawczych wskazanej w umowie ubezpieczenia.

USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA

§ 4

Świadczenie progresywne wypłacane jest w wysokości wskazanej w § 2 ust 2 klauzuli, niezależnie od wypłaconych innych świadczeń wynikających z umowy ubezpieczenia.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 5

W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zatwierdzonych uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 22/2011 dnia 14.04.2011 r.

KLAUZULA NR 4
ŚWIADCZENIE Z TYTUŁU ŚMIERCI UBEZPIECZONEGO
WSKUTEK WYPADKU KOMUNIKACYJNEGO

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 1

Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zwanych dalej OWU, oraz pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia rozszerza się na podstawie niniejszej klauzuli o wypłatę dodatkowego jednorazowego ryczałtowego świadczenia z tytułu śmierci ubezpieczonego wskutek wypadku komunikacyjnego.

§ 2

Przez użyte w niniejszej klauzuli pojęcie rozumie się:

wypadek komunikacyjny – nagłe zdarzenie wywołane ruchem pojazdu, niezależne od woli ubezpieczonego, będącego pasażerem pojazdu, osobą kierującą pojazdem lub pieszym, które było wyłączną i bezpośrednią przyczyną śmierci ubezpieczonego.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Suma ubezpieczenia z tytułu śmierci w wyniku wypadku komunikacyjnego ubezpieczonego wynosi 50 % sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków o której mowa w § 7 ust 2 OWU.
2. Po wypłacie świadczenia w wysokości 50 % sumy ubezpieczenia tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków o której mowa w § 7 ust 2 OWU, suma ubezpieczenia z tytułu niniejszej klauzuli wyczerpuje się.

USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA

§ 4

1. Świadczenie ryczałtowe z tytułu śmierci ubezpieczonego wskutek wypadku komunikacyjnego wypłacane jest jednorazowo, w wysokości 50 % sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, o której mowa w § 7 ust. 2 OWU.

2. Łączna wysokość: świadczenia z tytułu śmierci ubezpieczonego wskutek wypadku komunikacyjnego oraz świadczenia z tytułu śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku wynosi 150 % sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, o której mowa w § 7 ust. 2 OWU.
3. Świadczenie wypłacane jest wówczas, kiedy śmierć ubezpieczonego wskutek wypadku komunikacyjnego nastąpiła nie później niż w ciągu 6 miesięcy od daty tego wypadku oraz pod warunkiem, że wypadek wystąpił w okresie odpowiedzialności PTU S.A. oraz istniała odpowiedzialność PTU S.A. z tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków.
4. Ustalenie zasadności wypłaty świadczenia odbywa się na podstawie przedłożonych niezbędnych dokumentów, o których mowa w § 10 ust. 5 pkt. 3 lit. b, c oraz ust. 10 OWU.
5. Świadczenie o którym mowa w ust. 1 wypłacane jest uprawnionemu.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 5

W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zatwierdzonych uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 22/2011 dnia 14.04.2011 r.

KLAUZULA NR 5
ŚWIADCZENIE Z TYTUŁU ŚMIERCI JEDNEGO LUB OBOJGA RODZICÓW LUB OPIEKUNÓW
PRAWNYCH UBEZPIECZONEGO WSKUTEK NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 1

Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zwanych dalej OWU, oraz pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia rozszerza się na podstawie niniejszej klauzuli o wypłatę dodatkowego jednorazowego ryczałtowego świadczenia z tytułu śmierci jednego lub obojga rodziców lub opiekunów prawnych wskutek nieszczęśliwego wypadku, który nastąpił w okresie odpowiedzialności z tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków osoby ubezpieczonej, będącej dzieckiem lub studentem do 25 roku życia.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 2

1. Suma ubezpieczenia z tytułu śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku osób o których mowa w § 1 wynosi 1 000 zł.
2. Suma ubezpieczenia o której mowa w ust. 1 jest sumą na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie odpowiedzialności PTU S.A.
3. Po wypłacie świadczenia w wysokości 1 000 zł suma ubezpieczenia z tytułu niniejszej klauzuli wyczerpuje się.

USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA

§ 3

1. Świadczenie ryczałtowe z tytułu śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku jednej bądź większej ilości osób wymienionych w § 1 ust. 1 wypłacane jest jednorazowo, w wysokości 1 000 zł.
2. W przypadku śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku więcej niż jednej osoby spośród wymienionych w ust. 1, wypłacane jest jedno świadczenie, w wysokości o której mowa w ust. 1.
3. Świadczenie wypłacane jest wówczas, kiedy śmierć wskutek nieszczęśliwego wypadku, o której mowa w § 1 nastąpiła nie później niż w ciągu dwunastu miesięcy od daty tego wypadku oraz pod warunkiem, że nieszczęśliwy wypadek wystąpił w okresie odpowiedzialności PTU S.A.
4. Świadczenie przysługuje, jeżeli jeden lub oboje rodziców lub opiekunów prawnych, zmarli przed ukończeniem przez dziecko lub studenta 25 roku życia, pod warunkiem pobierania przez niego do tego czasu nauki i pozostawania na utrzymaniu rodziców (opiekunów prawnych).

5. Ustalenie zasadności wypłaty świadczenia odbywa się na podstawie przedłożonych niezbędnych dokumentów, o których mowa w § 10 ust. 5 pkt. 3 i ust. 10 OWU.
6. Świadczenie o którym mowa w ust. 1-4 wypłacane jest osobie uprawnionej.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 4

W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zatwierdzonych uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 22/2011 dnia 14.04.2011 r.

KLAUZULA NR 6
ŚWIADCZENIE Z TYTUŁU POWAŻNEGO ZACHOROWANIA
LUB OPERACJI CHIRURGICZNEJ UBEZPIECZONEGO

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 1

1. Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zwanych dalej OWU, oraz pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia rozszerza się na podstawie niniejszej klauzuli o wypłatę dodatkowego jednorazowego ryczałtowego świadczenia z tytułu wystąpienia poważnego zachorowania lub operacji chirurgicznej ubezpieczonego.
2. Świadczenie z tytułu wystąpienia poważnego zachorowania ubezpieczonego wypłacane jest pod warunkiem, że pierwsze jego objawy wystąpiły w okresie odpowiedzialności PTU S.A. oraz zostało zdiagnozowane w tym okresie.
3. Świadczenie z tytułu operacji chirurgicznej wypłacane jest pod warunkiem, że operacja przeprowadzona była w okresie odpowiedzialności PTU S.A. oraz związana była bezpośrednio z zachorowaniem, którego pierwsze objawy wystąpiły podczas trwania odpowiedzialności PTU S.A. i w tym okresie zostało zdiagnozowane lub z nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową.

§ 2

Przez użyte w niniejszej klauzuli pojęcia rozumie się:

- 1) **choroba nowotworowa złośliwa** – niekontrolowany rozrost i rozprzestrzenianie się w organizmie złośliwych komórek nowotworowych wykazujących cechy inwazji i destrukcji tkanek otaczających. Rozpoznanie nowotworu złośliwego powinno być potwierdzone badaniem histopatologicznym pobranego materiału lub innym badaniem koniecznym do określenia stadium zaawansowania choroby. Za chorobę nowotworową złośliwą uważa się także białaczkę i chorobę Hodgkina.
Natomiast za chorobę nowotworową złośliwą w rozumieniu niniejszej klauzuli nie uważa się:
 - a) nieinwazyjnych guzów, wykazujących jedynie wczesne zmiany złośliwe,
 - b) zlokalizowanych nowotworów „in situ”,
 - c) mięsaka Kaposiego i nowotworów towarzyszących AIDS,
 - d) nowotworów skóry innych niż czerniak złośliwy, naciekający w głąb ponad 0,75 mm,
- 2) **niewydolność nerek** – nieodwracalna utrata funkcji obu nerek (lub jednej, jeśli jest jedyną), niezależnie od przyczyny, wywołująca konieczność regularnej dializy lub hemodializy nerek u ubezpieczonego lub prowadząca do przeszczepu organu,
- 3) **operacja chirurgiczna** – niezbędny z medycznego punktu widzenia, inwazyjny zabieg chirurgiczny, wykonany w znieczuleniu ogólnym, przewodowym lub miejscowym, przez wykwalifikowany personel me-

dyczny, połączony z przecięciem tkanek, w trakcie pobytu ubezpieczonego w szpitalu, mający na celu wyleczenie lub zmniejszenie objawów choroby lub urazu. Operacją nie jest zabieg przeprowadzony w celach diagnostycznych, zabieg endoskopowy oraz cesarskie cięcie.

- 4) **porażenie kończyn** – całkowita i trwała utrata ruchowości co najmniej dwóch całych kończyn, powodująca niemożność ich używania. Diagnoza i określenie trwałości utraty ruchowości muszą wykazywać ciągłość i trwałość, przez co najmniej dwanaście następujących po sobie miesięcy od momentu wystąpienia porażenia. PTU S.A. wymaga przedstawienia zaświadczenia dokumentującego przyczynę (choroba lub zdarzenie) wystąpienia porażenia,
- 5) **poważne zachorowanie** – wystąpienie i zdiagnozowanie u ubezpieczonego w okresie odpowiedzialności jednej lub kilku wymienionych chorób:
 - a) choroba nowotworowa złośliwa,
 - b) niewydolność nerek,
 - c) porażenie kończyn,
 - d) przeszczep organu,
 - e) utrata wzroku,
 - f) utrata słuchu,
 - g) cukrzyca typu 1,
 - h) przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu B lub C.
- 6) **przeszczep organu** – zabieg chirurgiczny polegający na przeszczepie: nerek, serca, płuc, wątroby lub trzustki ubezpieczonego w celu ratowania jego życia,
- 7) **utrata słuchu** – całkowita, trwała i nieodwracalna utrata słuchu u ubezpieczonego, dotycząca wszystkich dźwięków,
- 8) **utrata wzroku** – całkowita, trwała i nieodwracalna utrata wzroku w obojgu oczach, która nie może zostać skorygowana wskutek postępowania medycznego, np. zabiegu operacyjnego.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Suma ubezpieczenia z tytułu wystąpienia poważnego zachorowania lub operacji chirurgicznej ubezpieczonego wynosi 1 000 zł.
2. Suma ubezpieczenia o której mowa w ust. 1 jest sumą na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie odpowiedzialności PTU S.A.
3. Po wypłacie świadczenia w wysokości 1 000 zł suma ubezpieczenia z tytułu niniejszej klauzuli wyczerpuje się.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 4

Składkę za rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej na podstawie niniejszej klauzuli oblicza się za faktyczny czas trwania odpowiedzialności PTU S.A., z uwzględnieniem okresu karencji, o której mowa w § 5 ust. 3.

USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA

§ 5

1. Świadczenie ryczałtowe z tytułu wystąpienia poważnego zachorowania lub operacji chirurgicznej ubezpieczonego wypłacane jest jednorazowo, w wysokości 1 000 zł.
2. W przypadku wystąpienia więcej niż jednego zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli świadczenie wypłacane jest jednorazowo, w wysokości o której mowa w ust. 1.
3. Odpowiedzialność PTU S.A. z tytułu poważnego zachorowania lub operacji chirurgicznej rozpoczyna się po upływie karencji, która wynosi 60 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
4. Ustalenie zasadności wypłaty świadczenia odbywa się na podstawie przedłożonych niezbędnych dokumentów, o których mowa w § 10 ust. 5 pkt. 3 OWU.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 6

W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zatwierdzonych uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 22/2011 dnia 14.04.2011 r.

KLAUZULA NR 7
ŚWIADCZENIE Z TYTUŁU ŚMIERCI UBEZPIECZONEGO
W WYNIKU CHOROBY NOWOTWOROWEJ ZŁOŚLIWEJ

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 1

1. Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zwanych dalej OWU, oraz pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia rozszerza się na podstawie niniejszej klauzuli o wypłatę dodatkowego jednorazowego ryczałtowego świadczenia z tytułu śmierci ubezpieczonego do 25 roku życia, w wyniku choroby nowotworowej złośliwej.
2. Świadczenie z tytułu śmierci ubezpieczonego w wyniku choroby nowotworowej złośliwej wypłacane jest pod warunkiem, że pierwsze jego objawy wystąpiły w okresie odpowiedzialności PTU S.A. oraz zostało zdiagnozowane w tym okresie.

§ 2

Przez użyte w niniejszej klauzuli pojęcie rozumie się:

choroba nowotworowa złośliwa – niekontrolowany rozrost i rozprzestrzenianie się w organizmie złośliwych komórek nowotworowych wykazujących cechy inwazji i destrukcji tkanek otaczających. Rozpoznanie nowotworu złośliwego powinno być potwierdzone badaniem histopatologicznym pobranego materiału lub innym badaniem koniecznym do określenia stadium zaawansowania choroby. Za chorobę nowotworową złośliwą uważa się także białaczkę i chorobę Hodgkina.

Natomiast za chorobę nowotworową złośliwą w rozumieniu niniejszej klauzuli nie uważa się:

- a) nieinwazyjnych guzów, wykazujących jedynie wczesne zmiany złośliwe,
- b) zlokalizowanych nowotworów „in situ”,
- c) mięsaka Kaposiego i nowotworów towarzyszących AIDS,
- d) nowotworów skóry innych niż czerniak złośliwy, naciekający w głąb ponad 0,75 mm.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Suma ubezpieczenia z tytułu śmierci w wyniku choroby nowotworowej złośliwej ubezpieczonego wynosi 50 % sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków o której mowa w § 7 ust. 2 OWU.
2. Po wypłacie świadczenia w wysokości 50 % sumy ubezpieczenia tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków o której mowa w § 7 ust 2 OWU, suma ubezpieczenia z tytułu niniejszej klauzuli wyczerpuje się.

USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA

§ 4

1. Świadczenie ryczałtowe z tytułu śmierci ubezpieczonego wskutek choroby nowotworowej złośliwej wypłacane jest jednorazowo, w wysokości 50 % sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, o której mowa w § 7 ust. 2 OWU.
2. Świadczenie wypłacane jest wówczas, kiedy śmierć ubezpieczonego wskutek choroby nowotworowej złośliwej nastąpiła nie później niż po upływie dwunastu miesięcy od zdiagnozowania tej choroby a diagnoza miała miejsce w okresie odpowiedzialności PTU S.A.
3. Ustalenie zasadności wypłaty świadczenia odbywa się na podstawie przedłożonych niezbędnych dokumentów, o których mowa w § 10 ust. 5 pkt 3 i ust. 10 OWU.
4. Świadczenie o którym mowa w ust. 1, 2 wypłacane jest uprawnionemu.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 5

W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zatwierdzonych uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 22/2011 dnia 14.04.2011 r.

**KLAUZULA NR 8
ŚWIADCZENIE Z TYTUŁU POKRYCIA
KOSZTÓW POGRZEBU UBEZPIECZONEGO**

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 1

Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zwanych dalej OWU, oraz pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia rozszerza się na podstawie niniejszej klauzuli o wypłatę dodatkowego jednorazowego świadczenia ryczałtowego z tytułu pokrycia kosztów pogrzebu ubezpieczonego.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 2

1. Suma ubezpieczenia z tytułu pokrycia kosztów pogrzebu ubezpieczonego wynosi 1 000 zł.
2. Po wypłacie świadczenia w wysokości o której mowa w ust. 1 suma ubezpieczenia z tytułu niniejszej klauzuli wyczerpuje się.

USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA

§ 3

1. Świadczenie ryczałtowe z tytułu pokrycia kosztów pogrzebu ubezpieczonego wypłacane jest jednorazowo, w wysokości 1 000 zł.
2. Świadczenie wypłacane jest pod warunkiem, że śmierć ubezpieczonego nastąpiła wskutek nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową na podstawie OWU.
3. Ustalenie zasadności wypłaty świadczenia odbywa się na podstawie przedłożonych przez osobę uprawnioną niezbędnych dokumentów, o których mowa w § 10 ust. 5 pkt. 3 lit. b, c oraz ust. 10 OWU.
4. Świadczenie o którym mowa w ust. 1-2 wypłacane jest osobie uprawnionej.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 4

W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zatwierdzonych uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 22/2011 dnia 14.04.2011 r.

KLAUZULA NR 9 ZADOŚCUCZYNIENIE ZA BÓL DOZNANY WSKUTEK WYPADKU

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 1

1. Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zwanych dalej OWU, oraz pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia rozszerza się na podstawie niniejszej klauzuli o wypłatę dodatkowego jednorazowego ryczałtowego świadczenia z tytułu zadośćuczynienia za ból doznanym przez ubezpieczonego wskutek wypadku, o którym mowa w § 2.
2. Zadośćuczynienie za ból wypłacane jest ubezpieczonemu pod warunkiem, że: wypadek powstały w okresie odpowiedzialności PTU S.A. nie spowodował u ubezpieczonego następstw w postaci trwałego uszczerbku na zdrowiu oraz ubezpieczony wskutek wypadku powstałego w okresie odpowiedzialności PTU S.A., wymagał hospitalizacji i przebywał w szpitalu co najmniej jeden dzień.

§ 2

Przez użyte w niniejszej klauzuli pojęcie rozumie się:

wypadek – nagłe zdarzenie, powstałe w okresie odpowiedzialności PTU S.A., wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego ubezpieczony, wbrew swojej woli doznał uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia, nie powodujące jednak trwałego uszczerbku na zdrowiu.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Suma ubezpieczenia z tytułu zadośćuczynienia za ból doznanym przez ubezpieczonego wskutek wypadku wynosi 300 zł.
2. Suma ubezpieczenia o której mowa w ust. 1 jest sumą na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie odpowiedzialności PTU S.A.
3. Po wypłacie świadczenia w wysokości 300 zł suma ubezpieczenia z tytułu niniejszej klauzuli wyczerpuje się.

USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA

§ 4

1. Świadczenie ryczałtowe z tytułu zadośćuczynienia za ból doznany przez ubezpieczonego wskutek wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową wypłacane jest jednorazowo, w wysokości 300 zł.
2. Ustalenie zasadności wypłaty świadczenia odbywa się na podstawie przedłożonych niezbędnych dokumentów, o których mowa w § 10 ust. 5 pkt. 3 OWU.
3. Świadczenie o którym mowa w ust. 1 wypłacane jest ubezpieczonemu.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 5

W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zatwierdzonych uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 22/2011 dnia 14.04.2011 r.

KLAUZULA NR 10
UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ
PLACÓWKI OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZEJ

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 1

1. Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zwanych dalej OWU, oraz pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia rozszerza się na podstawie niniejszej klauzuli o odpowiedzialność cywilną placówek oświatowo-wychowawczych, działających zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
2. Zakres terytorialny ubezpieczenia objętego ochroną na podstawie niniejszej klauzuli obejmuje teren Rzeczypospolitej Polskiej (RP).
3. Za opłatą dodatkowej składki, zakres ochrony ubezpieczeniowej na podstawie niniejszej klauzuli może być rozszerzony o szkody powstałe w rzeczach przyjętych na przechowanie do szatni.

§ 2

Przez użyte w niniejszej klauzuli pojęcia rozumie się:

- 1) **akt terroru** – nielegalne działania i akcje organizowane z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mające na celu wywarcie wpływu na instytucje państwowe lub samorządowe, wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności lub dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy bądź groźby użycia przemocy;
- 2) **czynności życia prywatnego** – czynności dnia codziennego podejmowane przez ubezpieczonego, niezwiązane z prowadzeniem przez niego działalności gospodarczej lub wykonywaniem pracy zarobkowej;
- 3) **czysta strata finansowa** – strata majątkowa niebędąca konsekwencją szkody na osobie ani szkody w mieniu;
- 4) **franszyza integralna** – wartość szkody, poniżej której PTU S.A. nie wypłaca odszkodowania lub świadczenia;
- 5) **osoby bliskie** – współmałżonek, konkubent / konkubina, rodzeństwo, wstępni (rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępni (dzieci, wnuki, prawnuki), ojczym, macocha, teściowie, zięciowie, synowe, dzieci przysposobione i przyjęte na wychowanie, rodzice przysposabiający;
- 6) **osoby objęte ubezpieczeniem** - ubezpieczający, ubezpieczony (w umowie ubezpieczenia na cudzy rachunek) oraz pracownicy i pełnomocnicy ubezpieczającego;
- 7) **poszkodowany** - każda osoba niepozostająca w stosunku ubezpieczenia na podstawie niniejszej klauzuli, względem której odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę ponosi ubezpieczony;

- 8) **pracownik** – osoba fizyczna zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę; za pracownika uważa się również osobę fizyczną wykonującą usługi bądź czynności na podstawie umowy cywilno – prawnej, z tytułu której ubezpieczający opłaca składkę na ubezpieczenie społeczne;
- 9) **podwykonawca** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka nieposiadająca osobowości prawnej, której ubezpieczający powierzył wykonanie określonych czynności, prac lub usług;
- 10) **produkt** – rzecz ruchoma, choćby została połączona z inną rzeczą powstałą w wyniku procesu produkcyjnego, wprowadzona do obrotu zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami; w rozumieniu niniejszych OWU za produkt uważa się również pracę lub usługę po jej wykonaniu i przekazaniu odbiorcy;
- 11) **szkoda na osobie** – uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć;
- 12) **szkoda w mieniu** – uszkodzenie, zniszczenie rzeczy lub utrata rzeczy;
- 13) **ubezpieczony** - osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, będąca placówką oświatowo-wychowawczą, objętą ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli;
- 14) **wartości pieniężne** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne, чеки, weksle i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę; ponadto za wartości pieniężne uważa się: złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i perły, platynę i pozostałe metale z grupy platynowców;
- 15) **wprowadzenie produktu do obrotu** – dostarczenie lub udostępnienie produktu po raz pierwszy na terytorium Unii Europejskiej.

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna placówki oświatowo-wychowawczej wobec osób trzecich za szkody na osobie lub w mieniu wskutek czynu niedozwolonego lub wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, w związku z prowadzeniem przez ubezpieczonego działalności lub posiadaniem i użytkowaniem mienia.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody wyrządzone przez pracowników ubezpieczającego w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych lub czynności objętych zakresem umocowania, np. związane z prowadzeniem zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, organizowaniem wycieczek, warsztatów szkolnych.
3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje ponadto odpowiedzialność cywilną za szkody wynikłe z braku właściwego nadzoru nad podopiecznymi w czasie pozostawania przez nich pod opieką placówki oświatowo-wychowawczej.
4. Ochroną ubezpieczeniową objęte są zdarzenia które miały miejsce na terytorium RP, powstały w okresie ubezpieczenia a roszczenia z tego tytułu zostaną zgłoszone przed upływem terminu przedawnienia roszczeń.

§ 4

1. Za opłatą dodatkowej składki zakres ochrony udzielanej na podstawie niniejszej klauzuli może być rozszerzony o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody z tytułu prowadzenia przez ubezpieczonego szatni.

2. W ramach udzielonej ochrony ubezpieczeniowej, PTU S.A. ponosi odpowiedzialność, o której mowa w ust. 1, za powstałe szkody w mieniu, pod warunkiem, że rzeczy oddane na przechowanie znajdują się w osobnych zamykanych pomieszczeniach lub zamkniętych szafkach, do których dostęp ma wyłącznie osoba za nie odpowiedzialna, przyjmująca rzeczy na przechowanie lub rzeczy te znajdują się w:
 - 1) szatni, w której osoba pozostawiająca rzeczy otrzymuje dokument lub numerik przypisany do danego wieszaka,
 - 2) szatni z boksami wydzielonymi dla poszczególnych grup (np. klasy),
 - 3) szafkach, w których przechowywane są rzeczy poszczególnych uczniów (szafki indywidualne).
3. W przypadku ośrodków sportowych dokumentem potwierdzającym uprawnienie do oddania rzeczy na przechowanie jest aktualna karta wstępu, kwit, numerik, klucz do szafki lub bilet itp.

SUMA GWARANCYJNA

§ 5

1. Suma gwarancyjna ustalana jest z ubezpieczającym w momencie zawierania umowy ubezpieczenia i wynosi: 50 000 zł lub 100 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia objęte ubezpieczeniem.
2. Podlimit odpowiedzialności z tytułu zatruc pokarmowych w związku z prowadzeniem stołówki szkolnej wynosi 10 000 zł na wszystkie zdarzenia i 200 zł na jednego poszkodowanego.
3. Podlimit odpowiedzialności z tytułu prowadzenia szatni wynosi 2 000 zł na wszystkie zdarzenia i 200 zł na jedno zdarzenie.
4. Po wypłacie świadczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej suma gwarancyjna oraz podlimity odpowiedzialności, o których mowa w ust. 2 oraz ust. 3 pomniejszane są o kwotę wypłaconego świadczenia.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 6

1. PTU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody z tytułu odpowiedzialności cywilnej:
 - 1) wyrządzone umyślnie przez osoby objęte ubezpieczeniem,
 - 2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobom objętym ubezpieczeniem na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszej klauzuli,
 - 3) wynikające z roszczeń wzajemnych pomiędzy osobami objętymi ubezpieczeniem,
 - 4) wyrządzone przez osoby objęte ubezpieczeniem w stanie po użyciu alkoholu lub będące pod wpływem narkotyków, leków psychotropowych, środków odurzających lub podobnie działających środków,
 - 5) związane z naruszeniem dóbr osobistych, praw własności intelektualnej, praw autorskich, patentów, znaków towarowych,
 - 6) polegające na zapłacie jakichkolwiek kar pieniężnych, grzywnien sądowych lub administracyjnych, zadatków, odszkodowań z tytułu odstąpienia od umowy, podatków lub opłat manipulacyjnych lub jakichkolwiek innych zobowiązań o charakterze publiczno prawnym,

- 7) powstałe wskutek wykonywania działalności, do której prowadzenia ubezpieczający nie posiadał wymaganych uprawnień, zezwoleń lub kwalifikacji,
- 8) wynikające z przeniesienia chorób zakaźnych, za wyjątkiem zatruc pokarmowych,
- 9) powstałe w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego,
- 10) spowodowane działaniem energii jądrowej, promieniowaniem jonizującym, laserowym, maserowym, skażeniem radioaktywnym lub działaniem pola magnetycznego lub elektromagnetycznego,
- 11) powstałe w związku z niedostarczeniem energii lub dostarczeniem energii o niewłaściwych parametrach,
- 12) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wyjątkowego, strajków, lokautu lub aktów terroru,
- 13) powstałe w związku ze zniszczeniem dokumentów, planów, zbiorów i kolekcji, dzieł sztuki lub środków pieniężnych,
- 14) wyrządzone przez powolne działanie temperatury, gazów, pary, wód odpływowych, wilgoci, pyłu, sadzy, dymu, wstrząsów, hałasu, tworzenie się grzyba, zapadnięcie się terenu lub obsunięcie się ziemi,
- 15) wyrządzone przez azbest, formaldehyd, materiały promieniotwórcze lub produkty krwiopochodne,
- 16) powstałe w związku z używaniem wyrobów tytoniowych lub alkoholowych,
- 17) związane ze składowaniem, wytwarzaniem, przetwarzaniem, obróbką, wykorzystaniem, handlem lub transportem materiałów wybuchowych, pirotechnicznych lub amunicji,
- 18) za które przysługuje odszkodowanie na podstawie przepisów prawa górniczego lub geologicznego,
- 19) związane z wystąpieniem choroby zawodowej u pracownika ubezpieczonego,
- 20) wynikające z umownego rozszerzenia odpowiedzialności ponad odpowiedzialność uregulowaną przepisami prawa,
- 21) spowodowane przez zwierzynę łowną lub leśną,
- 22) powstałe podczas wykonywania czynności życia prywatnego,
- 23) powstałe podczas wykonywania czynności objętych systemem ubezpieczeń obowiązkowych,
- 24) powstałe podczas wykonywania czynności niezwiązanych bezpośrednio z wykonywaną działalnością,
- 25) powstałe poza terytorium RP,
- 26) w nieruchomościach lub rzeczach ruchomych, z których ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu lub innej umowy cywilnoprawnej,
- 27) będące następstwem wypadków przy pracy pracowników ubezpieczonego,
- 28) wyrządzone w środkach transportu podczas prac ładunkowych,
- 29) wyrządzone w środowisku naturalnym lub wynikłe z zanieczyszczenia środowiska,
- 30) powstałe w związku z organizowaniem imprez masowych podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej organizatorów imprez masowych,
- 31) wyrządzone przez podwykonawców ubezpieczonego,
- 32) wyrządzone w mieniu przyjętym w celu wykonania usługi,
- 33) wyrządzone w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy przechowania mienia, z zastrzeżeniem § 1 ust. 3,
- 34) wyrządzone w związku z prowadzeniem robót budowlanych,
- 35) będące czystymi stratami finansowymi,
- 36) wyrządzone przez leki lub surowce farmaceutyczne,
- 37) których wartość nie przekracza 200 zł (franszyza integralna), za wyjątkiem szkód osobowych oraz szkód z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia szatni.
- 38) wyrządzone przez produkt oraz wskutek wprowadzenia produktu do obrotu.

2. Ponadto, w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia szatni PTU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody polegające na kradzieży, zagarnięciu lub uszkodzeniu wartości pieniężnych lub innych środków płatniczych, dokumentów, biżuterii, komputerów, telefonów komórkowych, aparatów fotograficznych oraz innego rodzaju sprzętu audio-wizualnego, kluczy oraz wszelkiego rodzaju nośników danych i gier komputerowych.

USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA

§ 7

1. Świadczenie z tytułu odpowiedzialności cywilnej wypłacane jest do wysokości sumy gwarancyjnej, o której mowa w § 5 ust. 1, z zastrzeżeniem § 5 ust. 2 – 4.
2. Ustalenie zasadności wypłaty świadczenia odbywa się na podstawie przedłożonych niezbędnych dokumentów, o których mowa w § 10 ust. 5 pkt. 3 OWU.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 8

W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zatwierdzonych uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 22/2011 dnia 14.04.2011 r.

KLAUZULA NR 11
UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ
NAUCZYCIELA, WYCHOWAWCY LUB INNEGO PRACOWNIKA PEDAGOGICZNEGO

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 1

1. Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zwanych dalej OWU, oraz pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia rozszerza się na podstawie niniejszej klauzuli o odpowiedzialność cywilną osoby fizycznej wykonującej na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów zawód nauczyciela, wychowawcy lub innego pracownika pedagogicznego za wypadki ubezpieczeniowe powstałe w związku ze sprawowaniem przez ubezpieczonego funkcji opiekuńczych nad dziećmi i młodzieżą.
2. Zakres terytorialny ubezpieczenia objętego ochroną na podstawie niniejszej klauzuli obejmuje teren Rzeczypospolitej Polskiej (RP).

§ 2

Przez użyte w niniejszej klauzuli pojęcia rozumie się:

- 1) **akt terroru** – nielegalne działania i akcje organizowane z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mające na celu wywarcie wpływu na instytucje rządowe lub samorządowe, wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności lub dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy bądź groźby użycia przemocy;
- 2) **czynności życia prywatnego** – czynności dnia codziennego podejmowane przez ubezpieczonego, niezwiązane z prowadzeniem przez niego działalności gospodarczej lub wykonywaniem pracy zarobkowej;
- 3) **czysta strata finansowa** – strata majątkowa niebędąca konsekwencją szkody na osobie ani szkody w mieniu;
- 4) **franszyza integralna** – wartość szkody, poniżej której PTU S.A. nie wypłaca odszkodowania lub świadczenia;
- 5) **osoby bliskie** – współmałżonek, konkubent / konkubina, rodzeństwo, wstępni (rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępni (dzieci, wnuki, prawnuki), ojczym, macocha, teściowie, zięciowie, synowie, dzieci przysposobione i przyjęte na wychowanie, rodzice przysposabiający;
- 6) **poszkodowany** - każda osoba nie objęta ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli, względem której odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę ponosi ubezpieczony;
- 7) **produkt** – rzecz ruchoma, choćby została połączona z inną rzeczą powstałą w wyniku procesu produkcyjnego, wprowadzona do obrotu zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami; w rozumieniu niniejszych OWU za produkt uważa się również pracę lub usługę po jej wykonaniu i przekazaniu odbiorcy.

- 8) **szkoda na osobie** – uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć;
- 9) **szkoda w mieniu** – uszkodzenie, zniszczenie rzeczy lub utrata rzeczy;
- 10) **ubezpieczony** - osoba fizyczna wykonująca zawód nauczyciela, wychowawcy lub innego pracownika pedagogicznego, objęta ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli,
- 11) **wartości pieniężne** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne, czek, weksle i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę; ponadto za wartości pieniężne uważa się: złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i perły, platynę i pozostałe metale z grupy platynowców;
- 12) **wprowadzenie produktu do obrotu** – dostarczenie lub udostępnienie produktu po raz pierwszy na terytorium RP.

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody powstałe wskutek uchybień w wykonywaniu przez niego czynności zawodowych, powstałe w okresie ubezpieczenia.
2. PTU S.A. obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody:
 - 1) na osobie lub w mieniu wyrządzone poszkodowanemu będącemu osobą trzecią,
 - 2) w mieniu pracodawcy (placówki oświatowo-wychowawczej).
3. Ponadto, PTU S.A. obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody powstałe w związku z wykonywaniem przez niego funkcji opiekuńczych nad dziećmi i młodzieżą w trakcie zajęć pozalekcyjnych, na koloniach, obozach oraz wycieczkach szkolnych.
4. Jeżeli wobec ubezpieczonego ma zastosowanie ograniczenie jego odpowiedzialności cywilnej wynikające z przepisów prawa pracy bądź innych przepisów szczególnych, zakres odpowiedzialności PTU S.A. ograniczony jest do wysokości roszczeń regresowych, przysługujących pracodawcy (placówce oświatowo-wychowawczej) wobec pracownika, określonych w kodeksie pracy bądź innych przepisach szczególnych.
5. Ochroną ubezpieczeniową objęte są wypadki, które miały miejsce na terytorium RP, powstałe w okresie ubezpieczenia a roszczenia z tego tytułu zostaną zgłoszone przed upływem ustawowego terminu przedawnienia roszczeń.

SUMA GWARANCYJNA

§ 4

1. Suma gwarancyjna wynosi: 15 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia objęte ubezpieczeniem.
2. Suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności PTU S.A., z zastrzeżeniem § 3 ust. 4.
3. Po wypłacie świadczenia suma gwarancyjna pomniejszana jest o kwotę wypłaconego świadczenia.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 5

PTU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody z tytułu odpowiedzialności cywilnej:

- 1) wyrządzone umyślnie przez osoby objęte ubezpieczeniem,
- 2) wyrządzone przez ubezpieczonego osobom objętym ubezpieczeniem na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszej klauzuli oraz ich osobom bliskim,
- 3) wynikające z roszczeń wzajemnych pomiędzy osobami ubezpieczonymi,
- 4) wyrządzone przez osoby objęte ubezpieczeniem w stanie po użyciu alkoholu lub będące pod wpływem narkotyków, leków psychotropowych, środków odurzających lub podobnie działających środków,
- 5) związane z naruszeniem dóbr osobistych, praw własności intelektualnej, praw autorskich, patentów, znaków towarowych,
- 6) polegające na zapłacie jakichkolwiek kar pieniężnych, grzywnien sądowych lub administracyjnych, zadatków, odszkodowań z tytułu odstąpienia od umowy, podatków lub opłat manipulacyjnych lub jakichkolwiek innych zobowiązań o charakterze publiczno prawnym,
- 7) powstałe wskutek wykonywania działalności, do której prowadzenia ubezpieczający nie posiadał wymaganych uprawnień, zezwoleń lub kwalifikacji,
- 8) wynikające z przeniesienia chorób zakaźnych, za wyjątkiem zatruc pokarmowych,
- 9) powstałe w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego,
- 10) spowodowane działaniem energii jądrowej, promieniowaniem jonizującym, laserowym, maserowym, skażeniem radioaktywnym lub działaniem pola magnetycznego lub elektromagnetycznego,
- 11) powstałe w związku z niedostarczeniem energii lub dostarczeniem energii o niewłaściwych parametrach,
- 12) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wyjątkowego, strajków, lokautu lub aktów terroru,
- 13) powstałe w związku ze zniszczeniem dokumentów, planów, zbiorów i kolekcji, dzieł sztuki lub środków pieniężnych,
- 14) wyrządzone przez powolne działanie temperatury, gazów, pary, wód odpływowych, wilgoci, pyłu, sadzy, dymu, wstrząsów, hałasu, tworzenie się grzyba, zapadnięcie się terenu lub obsunięcie się ziemi,
- 15) wyrządzone przez azbest, formaldehyd, materiały promieniotwórcze lub produkty krwiopochodne,
- 16) powstałe w związku z używaniem wyrobów tytoniowych lub alkoholowych,
- 17) związane ze składowaniem, wytwarzaniem, przetwarzaniem, obróbką, wykorzystaniem, handlem lub transportem materiałów wybuchowych, pirotechnicznych lub amunicji,
- 18) za które przysługuje odszkodowanie na podstawie przepisów prawa górniczego lub geologicznego,
- 19) związane z wystąpieniem choroby zawodowej u pracownika ubezpieczającego,
- 20) wynikające z umownego rozszerzenia odpowiedzialności ponad odpowiedzialność uregulowaną przepisami prawa,
- 21) spowodowane przez zwierzynę łowną lub leśną,
- 22) za które ponosi odpowiedzialność ubezpieczający,
- 23) powstałe podczas wykonywania czynności życia prywatnego,
- 24) powstałe podczas wykonywania czynności objętych systemem ubezpieczeń obowiązkowych,
- 25) powstałe poza terytorium RP,

- 26) w nieruchomościach lub rzeczach ruchomych, z których ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu lub innej umowy cywilnoprawnej,
- 27) wyrządzone w środkach transportu podczas prac ładunkowych,
- 28) wyrządzone w środowisku naturalnym lub wynikłe z zanieczyszczenia środowiska,
- 29) wyrządzone w mieniu przyjętym w celu wykonania usługi,
- 30) wyrządzone w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy przechowania mienia,
- 31) będące czystymi stratami finansowymi,
- 32) wyrządzone przez leki lub surowce farmaceutyczne,
- 33) których wartość nie przekracza 200 zł (franszyza integralna), za wyjątkiem szkód osobowych,
- 34) wyrządzone przez produkt oraz skutek wprowadzenia produktu do obrotu.

USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA

§ 6

1. Świadczenie z tytułu odpowiedzialności cywilnej wypłacane jest do wysokości sumy gwarancyjnej, o której mowa w § 4 ust. 1, z zastrzeżeniem § 3 ust. 4.
2. Ustalenie zasadności wypłaty świadczenia odbywa się na podstawie przedłożonych niezbędnych dokumentów, o których mowa w § 10 ust. 5 pkt. 3 OWU.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 7

W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu placówek oświatowo-wychowawczych PTU OŚWIATA, zatwierdzonych uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 22/2011 dnia 14.04.2011 r.

**POLSKIE
TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ**